بین الملل

خبر شهادت نیروهای ایرانی در یمن صحت ندارد

خبر منتشر شده در خصوص شهادت نیروهای ایرانی در پی حمله آمریکا به یمن صحت ندارد.

به گزارش زمان به نقل از سپاه نیوز، در پی حملات اخیر آمریکا به مردم مظلوم یمن و نیروهای انصارالله، معمر الاریانی وزیر اطلاع‌رسانی دولت یمن، طی توئیتی مدعی شده که در حمله هوایی آمریکا به مواضع رزمندگان حوثی در روز سه‌شنبه (۱۲ فروردین)، ۷۰ نفر از فرماندهان میدانی برجسته انصارالله و همچنین نیروهایی از سپاه پاسداران جان باختند! اما طی پیگیری‌های خبرنگار تسنیم این موضوع از اساس کذب است و هیچ فرد ایرانی در یمن به شهادت نرسیده است. به گفته شبکه تلویزیونی الیمن این حمله آمریکا در جنوب منطقه ساحلی الفازه در استان الحدیده صورت گرفته است. به نظر می‌رسد این خبر کذب در راستای جنگ روانی و در جهت پیش بردن منطقه به سمت جنگی فراگیر منتشر شده است درحالیکه مسئولین و فرماندهان نظامی جمهوری اسلامی ایران بارها اعلام کرده‌اند که نیروهای انصارالله یمن کاملا مستقل در حال مبارزه با آمریکا و اسرائیل هستند.

ترامپ به‌دنبال توافقی با ایران شبیه به توافق لیبی

سناتور آمریکایی می‌گوید رئیس‌جمهور این کشور ترجیح می‌دهد توافق با ایران شبیه به توافق واشنگتن با لیبی در سال ۲۰۰۳ باشد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «تام کاتن» سناتور ایالت آرکانزاس آمریکا در گفت‌وگو با «هیو هیویت» مجری و روزنامه‌نگار شناخته شده آمریکایی از سیاست‌های «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور کشورش برای اعمال فشار حداکثری بر ایران از طریق اجرای تحریم‌های اقتصادی سخت‌گیرانه حمایت کرد و مدعی شد که این اقدامات تمام صادرات ایران را نابود خواهد کرد. او با تکیه بر ادعاهای واهی و تکراری واشنگتن علیه ماهیت برنامه هسته‌ای ایران تاکید کرد که فشار حداکثری در برابر ایران بازدارندگی ایجاد می‌کند و به تمام مسیرهای دستیابی این کشور به سلاح هسته‌ای پایان می‌دهد. تام کاتن در ادامه به ادعای ترامپ مبنی بر اینکه حصول توافق با ایران و دیپلماسی را به اقدام نظامی ترجیح می‌دهد، اشاره کرد و گفت: رئیس‌جمهور ترامپ همچون لیبی که در سال ۲۰۰۳ با آمریکا توافق کرد، سازش با ایران را ترجیح می‌دهد اما او گفته است که اگر توافقی نباشد، بمباران گزینه دیگر خواهد بود. سناتور جمهوری‌خواه با ادعای اینکه رئیس‌جمهور ترامپ کسی است که به دنبال صلح و ثبات در جهان است، گفت که بنابراین، او نمی‌تواند به مقامات ایران اجازه دهد که سلاح هسته‌ای داشته باشند. دولت لیبی در سال ۲۰۰۳ به رهبری «معمر قذافی» به توافقی با ایالات متحده با موضوع خلع سلاح هسته‌ای لیبی دست یافت که مفاد آن از این قرار بود: ۸۰۰ تن از سلاح‌های شیمیایی لیبی نابود شود. لیبی تعهد دهد که کلیه موشک‌های بالستیک و سلاح‌های بیولوژیکی خود را اعلام کند و به‌علاوه دولت لیبی اجازه دهد کارشناسان انگلیس، آمریکا و روسیه از چند سایت سری و چندین لابراتوار و کارخانجات نظامی این کشور بازدید کنند. در صورتی که دولت لیبی تمام این اقدامات را انجام دهد، دولت آمریکا تحریم‌های خود را علیه کشور لیبی لغو کند. نتیجه این توافق عادی شدن روابط لیبی با غرب و به ویژه آمریکا و خلع سلاح لیبی از سلاح‌های کشتار جمعی و بمب‌های شیمیایی بود اما حقیقت ماجرا این بود که خلع سلاح لیبی مقدمات سقوط قذافی و در نهایت تبدیل شدن این کشور به یک ویرانه را فراهم کرد، چراکه اگرچه شورای امنیت سازمان ملل در سپتامبر ۰۳۲۰، تحریم‌های لیبی را لغو کرد، آمریکا هرگز حاضر به لغو تحریم‌های یک‌جانبهٔ خود نشد. قذافی در واقع تمام خواسته‌های آمریکا را انجام داد اما هرگز ثابت تحقق وعده‌های ایالات متحده و غرب برای رفع تحریم‌ها نبود. بسیاری تاکید دارند که مورد لیبی و سرنوشتی که این کشور پس از مذاکره و توافق با غرب و آمریکا دچار آن شد، درس عبرتی است برای سایر کشورها که هرگز نباید به غربی‌ها و به‌ویژه ایالات متحده اعتماد کنند.

احتمال تنش میان تل‌آویو و آنکارا در میدان سوریه

در پی حملات شدید رژیم صهیونیستی به سوریه طی روزهای گذشته، منابع مطلع از هدف قرار گرفتن چند پایگاه مورد بازدید مقامات آنکارا در این حملات و احتمال شکل‌گیری تنش میان ترکیه و تل‌آویو در صحنه سوریه پرده برداشتند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، در حالی‌که ترکیه در حال بررسی تأسیس پایگاه‌های نظامی جدید در خاک سوریه در چارچوب یک توافق دفاعی احتمالی بود، جنگنده‌های رژیم صهیونیستی با انجام حملاتی به سه پایگاه مورد بازدید ترکیه، بر پیچیدگی وضعیت امنیتی در سوریه افزودند. این حملات بار دیگر احتمال رویارویی آنها را در صحنه سوریه مطرح کرده است. طبق گزارش خبرگزاری سما، چهار منبع مطلع از تحولات اخیر در سوریه اعلام کردند که ارتش ترکیه طی هفته‌های گذشته از سه پایگاه هوایی در خاک سوریه بازدید کرده بود؛ اقدامی که در چارچوب مقدمات توافقی دفاعی با هدف حضور نظامی گسترده‌تر در این کشور انجام شد. این سه پایگاه شامل پایگاه تی۴، پایگاه هوایی تدمر در استان حمص و فرودگاه اصلی در استان حماه بوده‌اند. به گفته یک مقام اطلاعاتی منطقه‌ای، تیم‌های نظامی ترکیه در این بازدیدها به ارزیابی زیرساخت‌های فرودگاهی، از جمله باندها و آشیانه‌های هواپیما پرداختند.

واشنگتن در حال تلاش برای آغاز مذاکرات مستقیم با تهران است؛

رؤیای پوچ ترامپ برای مذاکره مستقیم با ایران

رسانه آمریکایی نوشته دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا به دنبال پرهیز از مذاکرات طولانی با ایران درباره برنامه هسته‌ای آن است و تلاش می‌کند ایران را به مذاکرات مستقیم میان مقام‌های ارشد طرفین ترغیب کند.

به گزارش سرویس سیاسی زمان، در پی به مقصد رسیدن پاسخ ایران به نامه‌ای که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا به ایران فرستاده بود، مقام‌های آمریکایی می‌گویند واشنگتن در تلاش است تا گفت‌وگوهای مستقیم هسته‌ای با ایران را آغاز کند، چراکه دولت ترامپ به دنبال هدفی بلندپروازانه، یعنی منحل کردن برنامه هسته‌ای تهران است.

وال استریت ژورنال با انتشار این مطلب نوشت: اگر ایران موافقت کند که وارد این گفت‌وگوها شود، این مذاکرات اولین گفت‌وگوهای مستقیم و پایدار بین دو کشور از زمانی خواهد بود که ترامپ در سال ۲۰۱۸ از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ خارج شد. دولت ترامپ همچنین به دنبال دستیابی به نتایجی فراتر از آنچه در توافق دولت اوباما به دست آمد، در یک جدول زمانی فشرده است. سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران پیشتر با اعلام رسیدن پاسخ ایران به نامه ترامپ به مقصد، گفته بود که ایران وارد مذاکرات مستقیم با آمریکا نخواهد شد. سه‌شنبه گذشته، پایگاه خبری آکسیوس گزارش داد که یک مقام آمریکایی تایید کرد طی روزهای اخیر، ترامپ پاسخ رسمی ایران به نامه‌ای که سه هفته پیش به ایران ارسال کرده بود را دریافت کرد. در حالی که ترامپ پیشنهاد مذاکرات مستقیم هسته‌ای را مطرح کرده بود، ایران تنها با مذاکرات غیرمستقیم با وساطت عمان موافقت کرده است. این مقام آمریکایی گفت که دولت ترامپ فکر می‌کند مذاکرات مستقیم شانس موفقیت بالاتری دارد، اما چارچوب پیشنهادی ایران را رد نمی‌کند و با وساطت عمانی‌ها بین این دو کشور مانند مواردی در گذشته مخالفتی ندارد. با این حال، به گفته مقام‌های آمریکایی که در جریان این روندهای دیپلماتیک بودهاند، هیچ تصمیمی گرفته نشده و بحث‌های داخلی ادامه دارد. ترامپ روز جمعه در جمع خبرنگاران درباره مذاکرات مستقیم با ایران گفت: من فکر می‌کنم ایران مایل به آغاز گفت‌وگوهای مستقیم باشد. ترامپ گفته ترجیح او گفت‌وگوهای مستقیم بوده و این طریق، ممکن است به تسهیل رسیدن به توافق کمک کند. او تصریح کرد: من فکر می‌کنم این‌طور سریع‌تر پیش می‌رود و شما می‌توانید (حرف) طرف مقابل را خیلی بهتر از وقتی که از طریق میانجی‌ها کار پیش می‌رود، بفهمید. رئیس‌جمهور آمریکا در ادامه گفت: آن‌ها می‌خواستند از میانجی‌ها استفاده کنند اما من فکر نمی‌کنم که دیگر این کار لزوما درست باشد. من فکر می‌کنم آن‌ها نگران هستند و احساس آسیب‌پذیری دارند اما من نمی‌خواهم چنین احساسی داشته باشند.

وال استریت ژورنال در ادامه نوشت: این احتمالا یک درخواست دشوار خواهد بود. تهران دهه‌هاست که از کنار گذاشتن برنامه هسته‌ای خود امتناع کرده و اصرار دارد که حق غنی‌سازی اورانیوم را برای مقاصدی که صلح‌آمیز می‌خواند، انجام می‌دهد. پس از سال‌ها مذاکره، موافقت آمریکا با ادامه غنی‌سازی قابل‌توجه اورانیوم توسط ایران، کلید دستیابی به توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ بود. اما این بار، طبق گفته یک مقام ارشد دولت آمریکا، چنین توافقی کافی نخواهد بود و «آمریکا به دنبال حذف کامل برنامه هسته‌ای ایران است.» وال استریت مدعی شده یک مقام ایرانی تلویحا اشاره کرده تهران ممکن است در آینده متمایل به گفت‌وگوهای مستقیم با واشنگتن باشد. در ادامه این مطلب آمده است: مقام ارشد آمریکایی که پیشتر از او یاد شد، می‌گوید دولت ترامپ به دنبال گفت‌وگوهای مستقیم بین مقام‌های ارشد دو طرف است و می‌خواهد از شرایطی بپرهیزد که در آن مذاکره‌کنندگان ماه‌ها یا سال‌ها در طبقات مختلف یک هتل پیام‌های خود را رد و بدل می‌کنند. مقام‌های آمریکایی در دوران دولت بایدن، پس از خودداری ایران از گفت‌وگوهای مستقیم، به مذاکرات غیرمستقیم با همتایان ایرانی خود پرداختند. رسانه آمریکایی نوشت: استیو ویتکاف، نماینده ویژه دولت ترامپ در امور غرب آسیا احتمالا عضوی از تیم مذاکره‌کننده خواهد بود، اگرچه هنوز هیچ تیم یا محل مذاکره‌ای اعلام نشده است. ایران به مدت دو دهه برنامه هسته‌ای خود را به عنوان یکی از دستاوردهای اصلی خود معرفی کرده و با وجود فشارهای دیپلماتیک گسترده و تحریم‌های بین‌المللی، از کنار گذاشتن آن خودداری کرده است. ایران همچنین بارها اعلام کرده که هرگز در مورد برنامه موشکی بالستیک خود مذاکره نخواهد کرد که برای دفاع از منافع ملی و دشمنان حیاتی می‌داند.

وال استریت ژورنال نوشت: ایران تجربه زیادی در استفاده از مذاکرات برای کاهش فشارها و حفظ برنامه هسته‌ای خود دارد. ریچارد نفیو، مقام ارشد مذاکرات با ایران در دوران دولت‌های بایدن و اوباما که به عنوان معمار تحریم‌های ایران از او یاد می‌شود، گفت که ایرانیان سعی می‌کنند از قرار گرفتن در موقعیتی که مجبور به پاسخ «آری یا خیر» باشند، اجتناب کنند. او گفت که «آن‌ها همیشه به دنبال راه سومی هستند که زمان و فضای بیشتری برایشان بخرد.» این روزنامه در پایان نوشت: اگر ایران به خطوط قرمز سنتی خود پایبند بماند، این امر ممکن است واشنگتن را به سرعت به گفت‌وگوهای مستقیم با واشنگتن باشد. در ادامه این مطلب آمده است: مقام ارشد آمریکایی که پیشتر از او یاد

همگرایی کشورهای آسیایی به جنایات رژیم صهیونیستی پایان می‌دهد

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در نشست مجمع مجالس آسیایی گفت: همگرایی کشورهای آسیایی می‌تواند عامل موثری در پایان دادن به جنایات رژیم سفاک صهیونیستی باشد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، حمیدرضا حاجی‌بابایی دیروز در نشست مجمع مجالس آسیایی APA در حاشیه یکصد و پنجاهمین اتحادیه بین‌المجالس جهانی در تاشکند ازبکستان، گفت: در ابتدا خرسندی خود را از حضور در جمع همکارانم در نشست کشورهای عضو مجمع مجالس آسیایی (APA) اعلام می‌دارم و از دبیرکل محترم و همکاران ایشان در برگزاری این نشست تشکر می‌کنم. امیدوارم بتوانیم با تقویت همبستگی و اتحاد، ضمن حداکثر بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود در کشورهای عضو این مجمع، گامی مهم در راستای منافع و کاهش دغدغه‌های مشترک برداریم. وی ادامه داد: حقیقت این است که اوضاع جهان امروز به گونه‌ای است که باید به جای خشونت‌طلبی با تمرکز بر الگوهای مبتنی بر اقدامات مسالمت‌آمیز، صلح و همکاری در جهت حل و فصل مسائل حرکت کرد. در شرایط کنونی کشورها، دیگر نظاره‌گر مانور و یکه‌تازی یک قدرت و یکجانبه‌گرایی آن در همه زمینه‌ها نیستند، به گونه‌ای که اغلب در مواردی شاهدیم قدرت‌های منطقه‌ای با افزایش توان و تجهیز در همه عرصه‌ها در معادلات منطقه‌ای و جهانی اثرگذار هستند و حتی قدرت چانه‌زنی آنها در مواردی، زمینه بازدارندگی قدرت‌های اصلی جهان را نیز فراهم می‌کند. عضو هیئت پارلمانی جمهوری اسلامی ایران ادامه داد: کشورهایی که امروز با نمایش و زورگویی، خود را نوک پیکان قدرت می‌دانند و با تحکم، سایر کشورها را با خود و یا علیه خود می‌دانند، باید بدانند که کشورهای قاره کهن آسیا با اتکا به تاریخ غنی و عزت ملت‌های خود و با انسجام و یکپارچگی میان خود، از اقتدار و عزت این قاره کهن و نقش غیرقابل انکار آن در معادلات جهانی دفاع می‌کنند و ما به عنوان نمایندگان کشورهای آسیایی در راستای حفظ منافع ملت‌ها و تمامیت سرزمینی خود از میراث کهن آسیایی صیانت می‌کنیم. وی گفت: مشکلاتی همچون بحران آب و مدیریت منابع آب مشترک و حقابه هر یک از کشورها، بحران مهاجرت و مشکلات ناشی از آن، امنیت غذایی، فقر، مسائل زیست محیطی، تروریسم سازمان یافته و ... از جمله مواردی هستند که ما باید با تمرکز بر همگرایی با رویکرد صلح و امنیت در جهت منافع مشترک و رفاه ملت‌های خود آنها را مرتفع نمائیم. حاجی بابایی افزود: امروز در غزه و فلسطین شاهدیم که صهیونیست‌ها و حامیان آن باعث ایجاد تنش و ناآرامی در منطقه شده است. این رژیم جعلی اشغالگر نشان داده است که بقا خود را در گرو تداوم ناامنی و گسترش آن در منطقه می‌داند. به واقع از چنین موجودیتی نمی‌توان انتظار خویشتن‌داری و رفتار مسئولانه و رعایت قواعد و اصول حقوق بین‌الملل داشت، اما از حامیان آن انتظار می‌رود به مسئولیت‌های خود عمل نموده و آن را مهار کنند. مطالبه منطقی ما و ملت‌های منطقه این است که حامیان رژیم صهیونیستی، حمایت خود را از این رژیم جنایتکار متوقف و هر چه سریع‌تر این رژیم را از ادامه جنایت‌هایش باز دارند. این نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه داد: ما باید توجه جامعه جهانی را به جنایات جنگی رژیم صهیونیستی جلب کنیم. همچنین، از تمامی کشورهای عضو مجمع پارلمانی آسیایی می‌خواهیم موضعی واحد و قاطع در برابر این جنایات و سیاست‌های استعماری و استکباری رژیم صهیونیستی اتخاذ کنند و از همه می‌خواهیم برای احقاق حقوق قانونی و انسانی مردم فلسطین، در راستای تحقق آزادی، کرامت و حق تعیین سرنوشت آن‌ها، همصدا و هم‌سو با یکدیگر همکاری نمایند؛ چراکه تقویت پیوندها و همگرایی میان کشورهای آسیایی می‌تواند عاملی مؤثر در پایان دادن به جنایات رژیم سفاک صهیونیستی در منطقه و به ویژه در فلسطین و غزه باشد. همکاری و اتحاد در برابر این رژیم می‌تواند آزمون موفقی برای این مجمع و کشورهای عضو باشد. من مطمئن هستم که اتحاد و همکاری در این زمینه می‌تواند منجر به توسعه و همکاری در همه زمینه‌ها خواهد شد. ما باید ارزش‌های مشترک خود را در حمایت از مظلوم و بشریت به نسل آینده منتقل کنیم. وی در پایان گفت: در نهایت معتقدم واکنش جامعه بین‌المللی به این بحران تاریخی حیاتی است. می‌خواهم مسئولیت‌های تاریخی جامعه بین‌المللی را یادآوری کنم که بر سکوت خود در قبال نسل کشی تمام عیار فلسطینیان غلبه کرده و مسئولیت انسانی و اخلاقی خود را انجام دهند تا اطمینان حاصل شود که مردم مظلوم فلسطین از این پس در معرض نسل کشی کامل یا حتی پاکسازی کامل قومی قرار نخواهند گرفت.

مهم ترین اولویت در سال جدید باید تقویت «دیپلماسی اقتصادی» باشد

کارشناس مسائل سیاست خارجی گفت: مهم ترین اولویت دستگاه دیپلماسی در سال جدید باید تقویت دیپلماسی اقتصادی باشد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، محسن پاک آئین با اشاره به اولویت‌های دستگاه دیپلماسی در سال جدید، اظهار داشت: با توجه به راهبرد نظام برای مقاوم سازی اقتصادی در چارچوب نظریه «اقتصاد مقاومتی» که مورد تاکید مقام معظم رهبری نیز است، و همچنین با توجه به مشکلات اقتصادی کشور و عدم وجود اراده در کشورهای اروپایی و آمریکا جهت لغو تحریم‌های ظالمانه، لذا مهم‌ترین اولویت دستگاه دیپلماسی در سال جدید تقویت دیپلماسی اقتصادی است. وی ادامه داد: ما از مسیر دیپلماسی اقتصادی و تعامل با کشورهای دوست که تعدادشان زیاد است، می‌توانیم در چارچوب افزایش صادرات غیرنفتی، جذب سرمایه گذاری، بهره برداری از همکاری‌های ترانزیتی و حمل و نقل، افزایش درآمد گردشگری از مسیر ایجاد تسهیل ورود توریست‌های خارجی در ایران، تسهیل در امر صدور روادید، کشت فراسرزمینی در کشورهای دوست و ... اقتصاد کشور را تقویت کنیم؛ لذا در این راستا باید دیپلماسی اقتصادی را فعال کنیم. کارشناس مسائل سیاست خارجی تصریح کرد: در این مسیر آموزش رایزن‌های اقتصادی که از وزارت خارجه به سفارتخانه‌ها اعزام می‌شوند و همچنین افزایش وابسته‌های بازرگانی که از سوی وزارت صمت به کشورهای هدف اعزام می‌شوند، ضرورت دارد؛ در عین حال نیز همکاری تنگاتنگ میان وزارت‌خارجه و بخش خصوصی برای یافتن بازارهای جدید برای کالاهای ایرانی بایستی در اولویت برنامه‌های دستگاه دیپلماسی باشد. پاک آئین با اشاره به اولویت دیگر دستگاه دیپلماسی عنوان کرد: باتوجه به تحولات غرب آسیا و بخصوص جنایات رژیم صهیونیستی علیه فلسطین و مردم غزه، رویکرد وزارت خارجه در سال جدید این باشد که همچنان مسئله فلسطین مسئله اول دنیا و جهان اسلام باشد و با اعمال دیپلماسی فعال تلاش شود که کشورهای مسلمان در رژیم صهیونیستی اعمال فشار کنند. وی با اشاره به تحولات سوریه، افزود: این تحولات اهمیت بسیاری دارد و پس از سقوط بشار اسد شاهد این هستیم که بی ثباتی عظیمی کشور سوریه را فراگرفته است. رژیم اسرائیل در کنار گروه‌های تروریستی و با سکوت و حتی جنایت هیئت حاکمه به‌دنبال این هستند که سوریه را تجزیه کنند. جمهوری اسلامی ایران در سایه دیپلماسی فعال و در ارتباط با بازیگرانی مثل ترکیه، عربستان و روسیه می‌بایست تلاش خودش را برای بازگشت ثبات به سوریه دنبال کند که البته کاری دشوار است. وی اولویت دیگر وزارت امور خارجه را پیگیری اسناد امضا شده با کشورها دانست و گفت: با توجه به اینکه با کشورهای دوست و همسو به صورت راهبردی امضا توافقنامه‌هایی شده است، که باید مورد توجه و پیگیری دستگاه دیپلماسی قرار گیرد. کارشناس مسائل سیاست خارجی ادامه داد: دو منطقه مهم دیگری نیز وجود دارد که ما در عرصه سیاست خارجی می‌توانیم همکاری فعالی با آنها داشته باشیم. یکی آمریکای لاتین و دیگری آفریقاست که هر دو می‌توانند شرکای اقتصادی و سیاسی ایران باشند. علیرغم اینکه مباحثی مثل غرب آسیا توجه و تمرکز زیادی از دستگاه دیپلماسی گرفته اما باید در سال جدید باید با این دو کشور هم برنامه جدی داشته باشیم. پاک آئین اظهار داشت: علاوه بر این، باید ارتباط خود را با کشورهای اروپایی نیز داشته باشیم. شرایط ایجاب می‌کند که اروپا فاصله خود را با آمریکا بیشتر کند و در کنار کشورهای اسلامی و آسیایی، جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک کشور قدرتمند به دنبال تأمین منافع اتحادیه باشد. لذا برای مذاکرات هسته‌ای و افزایش نقش کشورهای اروپایی در غرب آسیا می‌بایست با این اتحادیه همکاری‌هایمان را بیشتر کنیم. وی در پایان اولویت دیگر دستگاه دیپلماسی را رفع سو تفاهمات و پیشگیری از فضایی که آمریکایی‌ها در مورد برنامه صلح آمیز هسته‌ای ایران ساخته‌اند دانست.

نگاه روز

خاورمیانه و دوگانه استعمار قدیم و استعمار فرانو

صادق خلیلیان

منطقه خاورمیانه مهد تمدن و بعثت انبیای الهی است که از نظر جغرافیایی-سیاسی (ژئوپلیتیک) دارای موقعیت راهبردی در جهان می باشد و دارای ذخایر گسترده نفت، گاز و منابع حیاتی کم نظیر است. به همین دلایل در چند قرن گذشته همواره قدرتهای جهانی به دنبال تسلط بر این منطقه بوده اند. خاورمیانه با داشتن چنین ظرفیت و موقعیت راهبردی می توانست وضعیتی مشابه کشورهای پیشرفته غرب اروپا در جهان داشته باشد اما به دلیل سیاستهای استعماری آمریکا و انگلیس، تشکیل رژیم صهیونی و وجود برخی رژیم های مرتجع و وابسته؛ این منطقه عقب نگه داشته شده است. در این راستا چند نکته به قرار زیر قابل ارزیابی و تحلیل است:

۱- بررسی روند و نحوه استعمار کشورها در طول چند قرن گذشته در جهان نشان از تغییر و تنوع روشهای سلطه گری با حفظ اهداف استعمارگران دارد. تقریبا تا نیمه اول قرن بیستم نحوه سلطه استعمارگران غربی بر کشورهای جهان سوم از جمله منطقه خاورمیانه به صورت "استعمار قدیم" بود، به این صورت که استعمارگران، با اشغال نظامی این کشورها، منابع آنها را غارت کرده و منافع خود را تامین می کردند. مانند اشغال نظامی هندوستان توسط انگلیس (به مدت چند قرن تا سال ۱۹۴۷) و اشغال سرزمین امپراطوری عثمانی (شامل کشورهای عرب خاورمیانه و فلسطین) بعد از جنگ جهانی اول توسط انگلستان و فرانسه. ۲- با توجه به مشکلات و هزینه‌های زیاد استعمار قدیم، نحوه استعمار کشورها به تدریج تغییر یافت. پس از پایان جنگ جهانی دوم، با شروع نهضت های استقلال طلبانه در دنیا و منطقه خاورمیانه، استعمارگران به‌تدریج به اشغال نظامی کشورهای مستعمره پایان دادند و پدیده "استعمار نو" را جایگزین استعمار قدیم کردند. در این روش، کشور استعمارگر از شخصیتهای کشور مستعمره به‌عنوان حاکم استفاده کرده و ساختار حاکمیت با استفاده از افراد و امکانات ملی آن کشور به گونه ای سازماندهی گردید تا منافع استعمارگران تامین شود. به عنوان نمونه می توان به سلسله پهلوی در ایران (۱۹۷۹ – ۱۹۲۱)، حسنی مبارک در مصر (۲۰۱۱ – ۱۹۸۰) و برخی رژیم های مرتجع و وابسته خاورمیانه در یک صد سال گذشته اشاره کرد. ۳- از اواخر قرن بیستم، مرحله پیشرفته، پیچیده تر و غیرمستقیم از استعمارگری ظهور کرد که به آن "استعمار فرا نو" گفته می‌شود. در جریان "استعمار فرا نو" در سطح دنیا، شبکه‌ها و ساختارهایی طراحی گردیده که جریان پول، نخبگان، اطلاعات، فناوری و منافع مختلف از کشورهای در حال توسعه (بسته به میزان وابستگی آنها) به سمت کشورهای سلطه گر سرازیر شود. طیف وسیعی از کشورهای جهان (که ممکن است انتخابات و احزاب ملی هم داشته باشند) در شرق آسیا، آفریقا، تعدادی از حکومت های آمریکای لاتین و منطقه خاورمیانه کم و بیش تحت این نوع از سلطه گری قدرت های استعماری قرار دارند. ۴- در خاورمیانه، با شکست امپراطوری عثمانی در جنگ جهانی اول، دولت های انگلیس و فرانسه ابتدا به اشغال نظامی این منطقه اقدام کرده و در مرحله بعد در چارچوب مبانی "استعمار نو" اقدام به تشکیل دولتهای به ظاهر مستقل در خاورمیانه کردند. در تکمیل این نقشه و در جهت تضمین منافع استعمارگران و سلطه آنها بر خاورمیانه، بخش زیادی از سرزمین فلسطین توسط دولت انگلیس به همراه امکانات نظامی به صهیونیستها واگذار شد که منجر به تشکیل رژیم صهیونی گردید. رژیم صهیونیستی با جنگ، قتل عام و کوچ اجباری فلسطینیان، مابقی سرزمین فلسطین را اشغال کرد تا ضمن تحکیم پایه های این رژیم، به ابزاری برای تحقق منافع استعمارگران در خاورمیانه تبدیل گردد. ۵- در دو دهه اخیر، کشور آمریکا برای تحکیم تسلط خود بر خاورمیانه و مشروعیت بخشی به رژیم صهیونیستی، طرح خاورمیانه جدید را منطبق با سازوکاری در چارچوب "استعمار فرا نو" با کمک متحدان اروپایی خود تهیه و اجرا نموده است. در این چارچوب تا سال ۲۰۲۳، آمریکا توانست ضمن مهار نهضت فلسطین و به فراموشی سپردن آن، از طریق عادی سازی و گسترش روابط سیاسی و اقتصادی رژیم صهیونی با برخی دولت های استعمار، تسلط خود بر خاورمیانه را تحکیم بخشد. انعقاد "پیمان صلح ابراهیم" میان برخی کشورهای عربی و رژیم صهیونی در سال ۲۰۲۰ و همچنین طراحی "کریدور هند - خاورمیانه - اروپا" از مسیر امارات، عربستان و "بندر حیفا" در راستای تحکیم سلطه و تامین منافع آمریکا و متحدان اروپایی آن در خاورمیانه است. ۶- انجام عملیات طوفان الاقصی و مقابله نیروهای مقاومت منطقه با اقدامات جنایتکارانه و نسل کشی رژیم صهیونی سبب شد اهداف چندگانه و پیچیده آمریکا برای تکمیل سلطه بر خاورمیانه با شکست نسبی مواجه شود. در یک جمع بندی می توان گفت: الف - منطقه خاورمیانه مهمترین منطقه "جغرافیایی-سیاسی-نظامی" جهان است و بخش اعظم منابع انرژی دنیا در آن قرار دارد. این منطقه دربر گیرنده راهبردی ترین مسیرهای حمل و نقل دریایی، هوایی و زمینی شرق به غرب و شمال به جنوب جهان است. به همین جهت استعمارگران همواره به دنبال تسلط بر خاورمیانه بوده اند. ب - رژیم صهیونی با اشغال نظامی فلسطین و نسل کشی مردم آن در ۷۶ سال قبل موجودیت یافت و همچنان این سیاست را ادامه می دهد. در عین حال در دو دهه اخیر، آمریکا نقشه عادی سازی روابط سیاسی رژیم صهیونیستی با کشورهای عرب خاورمیانه و انعقاد طرح های اقتصادی و تجاری را در چارچوب طرح "خاورمیانه جدید" دنبال کرده است که بخش زیادی از این نقشه تا سال ۲۰۲۳ تحقق یافت. ج - هدف اصلی ایجاد رژیم صهیونیستی و نقش نیابتی این رژیم در خاورمیانه از بدو تشکیل؛ تحکیم و تداوم سیاست های استعماری و تسلط نظام لیبرال سرمایه داری غرب بر این منطقه راهبردی بوده است. رمز دفاع همه جانبه آمریکا و انگلیس از توسعه طلبی و جنایات ضد بشری این رژیم نژادپرست در منطقه خاورمیانه را در همین موضوع باید دانست. د - عملیات طوفان الاقصی و به دنبال آن اقدامات نیروهای مقاومت در حمایت از مردم فلسطین، طرح و نقشه مشترک آمریکا، انگلیس و رژیم صهیونی در عادی سازی روابط با کشورهای عربی و گسترش سلطه بر خاورمیانه را با شکست نسبی مواجه کرده و به تاخیر انداخته است. و - رژیم صهیونی یک رژیم وابسگرا است که با نسل کشی، کوچ اجباری و تبعیض نژادی سرزمین فلسطین را اشغال نظامی کرده است و تنها رژیم باقیمانده از دوران استعمار قدیم در جهان است. طرح آمریکا برای ایجاد خاورمیانه جدید (با محوریت رژیم صهیونیستی) در چارچوب استعمار فرانو طراحی شده است که در تضاد و مغایر با نظامات استعمار قدیم و اشغالگری نظامی قرار دارد. بنابراین این دوگانه که شامل وجود نظام استعمار قدیم و اشغالگری در سرزمین فلسطین از یک طرف و ایجاد نظام استعمار فرانو در منطقه خاورمیانه از طرف دیگر است قابل توجیه برای مردم منطقه نیست. به همین جهت با واکنش منفی ملت های منطقه مواجه بوده و مردم خاورمیانه خواهان آزادی سرزمین فلسطین و رهایی خاورمیانه از یوغ استعمار هستند. اهداف رهایی خاورمیانه از سلطه استعمار، آزادسازی سرزمین فلسطین و تسریع در توسعه و پیشرفت خاورمیانه همگی در یک راستا قرار دارند و موضوع واحدی هستند. برای تحقق اهداف مذکور که از خواسته های دیرین ملت های منطقه است، تداوم مبارزات مردم فلسطین، اقدامات حمایتی محور مقاومت از این مبارزات، اتحاد ملت ها و همکاری دولت های خاورمیانه در مقابله با اقدامات استعمارگران و رژیم صهیونیستی ضروری است. این اتحاد و همکاری می تواند به عمر آخرین رژیم باقی مانده از دوران استعمار قدیم و سلطه استعمارگران و آمریکا بر خاورمیانه برای همیشه پایان دهد و زمینه تسریع در پیشرفت و توسعه این منطقه را فراهم آورد.

Alborz.payam@gmail.com